

KVINNORNAS TIDNING

26 November 1922.

N:o 48. 2:dra årg.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3: 75. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösennummer 15 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utländskronika i sammandrag.
Sveriges kvinnor distanserade av Danmarks. Av Trafikassistent Anna Westergaard.
Kritik.
Krona eller klave?
Ester Edquist 60 år.
Stadsfullmäktigevalen i Göteborg.
Skoleformen och våra barn. III.
Av fil. kand. Ragnhild Modin-Ringsström.
De franska kvinnorna förvägrade politisk rösträtt.
Av Professorskan Ann Margret Holmgren.
De engelska kvinnorna och parlamentsvalen.
Den 82-åriga har ordet. Av Ellen Bremer.
Husmödrarne som djurplågarer? Ett otillbörligt geschäft.
Vad häret och ögonen förråda.

Utländskronika i sammandrag.

Det nyvalda engelska underhuset sammanträdde den 20 nov. för att förrätta talmansval, men parlamentets högtidliga öppnande försiggick icke förrän den 23 nov. Det nya underhuset, motsvarande vår Andra kammare, består av 346 konservativa, 142 från arbetarepartiet, 58 Asquith-liberaler, 37 Lloyd George-liberaler och 12 "vildar" (partilösa). Högern har 77 röster mer än de övriga partierna tillsammans och förfogar sålunda över den absoluta makt, som är lagd i underhusets händer. Oppositionen i underhuset kommer att ledas av arbetarepartiet, som i röstetal står närmast regeringspartiet. I spetsen för det samma har ställts Ramsay Mac Donald, vilken som oppositionsledare har rätt att uppbjuda en ministertjänst. Det antages, att den nu påbörjade sessionen kommer att avslutas så snart parlamentet ratificerat den tidigare träffade överenskommelsen med Fristaten Irland om dess inre politiska självständighet. Den orinarie engelska parlamentssessionen är förlagd till tiden febr.—aug.
Orientfredskongressen i Lausanne har öppnats efter det att franske ministerepresidenten Poincaré, engelske utrikesministern lord Curzon och den italienske diktatorn-ministerepresidenten Mussolini haft en förberedande konferens och kommit till ett, enligt uppgift, hjärtligt samförstånd i fråga om Orientpolitiken. Poincaré har tidigare till franska präsmän betecknat samförståndet som "elastiskt", vilket ju låter rätt svävande. Av den engelska prässens fasta, nästan barska ton förstår man emellertid, att England oeftergivligen kräver rent spel av Frankrike i Orientfrågan och kraftigt stöd.
Hur konferensen skall avslöpa är omöjligt att förutsäga. Vad man vet är att ententens och Turkiets intressen i viktiga punkter stå i absolut motsatsförhållande till varandra. Frågan är nu, om Turkiet skall se sig nödsakat att godtaga den kompromissententen kan komma att erbu-

Sveriges kvinnor distanserade av Danmarks.

För Kvinnornas Tidning av Trafikassistent Anna Westergaard.

Det för den svenska riksdagen framlagda lagförslaget om kvinnors tillträde till ämbeten förkastades. Detta skedde icke blott efter den mycket ingående utredning av frågan, som verkstälts av den tillsatta kommissionen, och efter att denna framlagt ett mycket moderat reformförslag utan också efter att Sverige, som det första land i världen, antagit en ny och mot tidens krav svarande äktenskapslag. Det nederlag, som de svenska kvinnorna ledo, kom därför som en överraskning och kändes som en svår missräkning även för kvinnovärlden utanför Sveriges gränser. Granskar man den vid frågans behandling i riksdagen förda diskussionen, får man ett starkt intryck av att de tyngst vägande argumenten, som framfördes av reformens motståndare, voro alldeles desamma, till vilka man alltid tar sin tillflykt, när man vill förhindra för kvinnorna gagneliga reformer. I sitt resonemang utgår man i sådant fall alltid från att kvinnorna äro sådana, och männen sådana. Det som kvinnorna äro kan ju, med givande, och för sig vara mycket gott och värdefullt, men det kvalificerar dem alldeles icke för de rättigheter de eftersträva. De egenskaper, vilka man som allmän egendom tillerkänner männen äro däremot just vad som berättigar till de förmåner, vilka det är fråga om, det må nu vara rösträtt, högre löner, eller ämbeten, ja, även utbildning av ett eller annat slag.

Kanhända kan det vara av gagn att fästa uppmärksamheten härpå, innan frågan om kvinnans tillträde till ämbeten åter upptages av den svenska kvinnovärlden (jag förutsätter, att det kommer att ske snarast möjligt).

Hela denna oändliga, åter och åter upptagna diskussionen om hurudana män äro och hurudana kvinnorna, är ju endast "camouflage", ett spegelfäkter varmed man, under ett sken av saklighet, söker dölja själva den springande punkten, den nämligen att männen önska åt sig bevara alla de företrädesrättigheter, som de under så många generationer ägt framför kvinnorna. Det skulle naturligtvis vara rent nonsens att påstå att det föreligger verkliga, på faktiska förhållanden grundade bevis för att ett lands alla manliga medborgare i motsats till alla kvinnliga äga naturliga kvalifikationer för statens ämbeten, för högre lön, för politiska rättigheter o. s. v. Hela den lärda diskussionen om kvinnors och mäns egenskaper är faktiskt ingenting annat än spetsfundigheter, vilka man tillgriper för att icke behöva säga rent ut som det är: Att man önskar vara ensam om chanserna och slippa den ytterligare skärpning av konkurrensen, som skulle vara att förvänta, om även den kvinnliga medborgaren finge sin chans.

På detta sätt bör saken uppfattas — ty sådan är den i verkligheten, och det finnes ingen anledning att framställa den vackrare än vad den i grund och botten är. Här i Danmark,

där kvinnorna fungera som domare och innehavare av långa rader överordnade tjänster, verkar det närmast tragi-komiskt, när man i den svenska riksdagen, som det syntes fullt allvarligt och med djupt bekymrad min, drog i tvivelsmål, att något sådant kunde vara möjligt. Kommer man nämligen bort från frasen: "Männen äro sådana, och kvinnorna sådana", och i stället erkänner, att det finns stackare till män och stackare till kvinnor, duktiga män och duktiga kvinnor, en del män som lämna sig för vissa befattningar och uppdrag, en del kvinnor som också göra det, allt efter förmåga och anlag, vilka nu en gång äro tämligen lika fördelade mellan alla människor, både män och kvinnor — ja, då återstår icke mycket av argumentationen mot reformen, nämligen endast att männen av egoistiska bevekelsegrunder önska utestänga den kvinnliga konkurrensen från alla de områden, som hittills varit männen förbehållna.

En sådan ståndpunkt kan emellertid icke upprätthållas i en stat, där kvinnorna fått politisk fullmyndighet och medbestämmanderätt i de gemensamma samhällsangelägenheterna. I ett sådant samhälle låter det sig knappast göra, att männen under framhävande av att de ensamma äga de naturliga förutsättningarna för att kunna fylla statens ämbeten och tjänster reservera dem helt och hållet för egen del.

Hänsynen till den allmänna rättfärdigheten kräver att även kvinnorna få tillfälle att sätta in sin kraft och förmåga på de gemensamma samhälliga arbetsuppgifterna. Det skulle också, ur samhällets synpunkt sett, vara fullständigt oförsvärligt, om man icke för dessa mycket betydelsefulla uppgifter sökte utnyttja alla möjligheter, få de allra bästa krafterna, utan i stället begränsade sitt sökande till den ena hälften av landets borgare, medan möjligen befintliga goda förmågor inom den andra hälften obesedade vrakades och finge gå till spillo.

Också på detta område kan man lugnt låta livet ha sin gång. Det är fullständigt onödigt att genom restskrankor hålla kvinnorna borta från uppgifter, som man antar, att de icke passa för — detta förhållande skall tillvaron själv konsekvent och obönhörligen reglera.

Och just därför skulle det vara ett oförsvärligt slöseri med möjligheter, om man ville förmena kvinnorna att fritt i samhällets tjänst utnyttja de egenskaper och krafter de sitta inne med. De som emellertid önska stå hindrande i vägen härför, böra icke tillåtas göra det under fredsställande sätt, än vad som skett, att det sker därför att männen "lämpar sig", men kvinnorna icke. De böra i stället ärligt erkänna att de stå kvinnorna emot därför att männen framdeles liksom hittills önska att utan ytterligare konkurrens behålla för sig själva landets alla ämbeten och högre tjäns-

Kritik.

Varför finns det egentligen kritik? Vad tjänar den till?

Aldrig ännu har den gjort konstnerna någon nytta, men väl de enskilda skapande andarna stor skada. Trots alla de ord, tankar och åsikter, trots allt ris och ros kritiken ödslat, har den dock aldrig lagt en rad till en bok, ett penseldrag till en målning, en linje till en skulptur eller en not till en symfoni. Den har endast rört upp innehållet — och i några enstaka fall överträffat detta.

När Beethoven, musikens universella geni, hudflängdes för sin musik, greps han av förtvivlan inför det andliga tillståndet i världen. Dock icke så mycket för sin egen skull, som för deras, vilka med mindre krafter, men lika höga syftemål skulle framleva i dess mörker. Kan ske skulle han icke ha gripits av denna förtvivlan, om vägen legat ren och fri mellan honom och mänskligheten — den mänsklighet, som lyft honom på sina armar genom tiderna till tack för den hugsvalelse han skänkt.

Det är en slump — som sällan eller aldrig inträffar — om ett stort verk vid sin framkomst finner sin store förklarare, sin fyrbåk. Även på konstens firmament tar det sin tid, innan det kan avgöras, om den framblivande stjärnan är av första ordningen eller icke. Är hon det, äger hon ljuskraft nog att vara sin fyrbåk själv — är hon det icke, kan ingen kritik förhindra hennes avtagande.

För att förklara en stor andes verk, måste kritikern själv vara av samma mått som den skapande, vara diktare, vara konstnär. Viktor Rydberg är detta, när han gör sin fina underbara psykologiska studie av da Vincis Nattvarden. Läs den,

ter. Detta blir då en fråga, som samfundet i sin helhet — män och kvinnor — skola fatta ståndpunkt till. — Och då framställer sig det spörsmålet till besvarande om samfundet självt är betjänt med att alltjämt vraka kvinnornas insats på detta område?

Hava de få kvinnor, som man släppt fram, visat sig odugliga och oanvändbara eller mindre dugliga än män — har man underkänt dem som läkare, fabriksinspektriser, som riksdagsledamöter?

Med hänsyn till det, intill närvarande stund, nästan uteslutande av män ledda offentliga livet — hur ställa sig förhållandena där?

Ja, det kan dock knappast förnekas att, även om man måste erkänna att männen hitintills ensamma kunna lösa de uppgifter, som vårt samfundets dagliga liv uppställer, så är därmed ingalunda bevisat, att de icke kunde hava lösts på ett mera tillfredsställande sätt, än vad som skett, ja, man kan väl våga påstå att de resultat som föreligga icke berättiga till den självkäre stolthet, som i verkligheten ligger bakom bortmotandet av de kvinnor, som känna sig kallade och skickade att göra sin livsinsats på de för dem stängda områdena jämtes med den manliga medborgaren.

och läs sedan ett utställningsreferat om någon Grünewald och låt reflexionerna göra sig själva! — Viktor Rydberg ger en sammanfattning, en förklaring av de drömmar och tankar som fylla åskådaren vid betraktandet av da Vincis målning. Ingående i konstnärens avsikter och tankegång förflyttar han sig tillbaka till biblisk tid och skisserar mot ett oändligt djupt perspektiv upp karaktärerna hos samtliga lärjungar i den tolvmannaskara, som under den sista stora avskedsmåltiden omgav Kristus. Vilken oförläpelig text till ett oförläpelig mästerverk! En sådan "kritik" skänker vårt tankeliv ett nytt innehåll, befriar vår andran med ett hänförande svar. Den är ej heller en kritik i vanlig mening. Den är en dikt om en annan dikt. Under det dagens opinioner spränga skärvor in i våra ögon och göra sinnet trevksam och sjukt, bygger en kärleksfull förklaring som denna upp trappor till vidare och friare utsiktspunkter i den andarnes sköthetsvärld, som ligger så högt över kritiken, som inspirationen över ordet.

Krona eller klave.

Det är uppbröd tid igen!

Det är ofta uppbröd tid. För medborgaren praktiskt taget alla 12 månaderna året runt. Ty det gäller ju att lägga av — n. b. om det finns något att lägga. I annat fall måste man göra det ändå.

Tiderna ha blivit sådana. Det allmänna pressar den enskilde på alla håll, och när de olika hålen äro igenstopade, kommer vanligen skatten såsom den sista, obönhörligt utkrävda skärven. Det är ingen munter utgift. Hur väl, hur i många fall oändligt väl hade ej den där summan, som utgör en hel månads inkomst eller mera, i stället behövts till uppehälle, kläder, hyra, hälsovård o. d., som egentligen utgör förutsättningarna för att en medborgare alls skall finnas till. Men på allt detta är icke att tänka. Skatten måste ut först och främst. Och den arbetsamme, hederlige, lojale medborgaren betalar den.

Men med vilket sinne? Med vilka tankar?

Bland människors tal har under-tecknad icke träffat en, som i våra dagar med lätt sinne och som en solklar samhällelig plikt erlagger sin skatt. Ärade läsare, har Ni?

Förhållandet har sina skäl. Hur gärna — ja, med handen på hjärtat, gärna! skulle man ej göra den ekonomiska uppoffring en skatt alltid innebär, om man endast visste, att varje krona tillvaratogs och blev till nationell välsignelse. Men som situationen nu är, ställer sig mellan ens uppsåt och den fullbordade handlingen fula bilder, som bidraga till att man icke längre fullgör skyldigheten med det rätta samhällseliga sinnet.

Tiderna ha blivit sådana. Deras företeelser ingiva oss icke mera det rätta sinnelaget.

Icke så, som skulle vi ej ha för-

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

Avdelningskontor
över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteborg. Tandläkarsällskap)

Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga
tider efter avtal.

stätt att de abnorma tider, kriget inlett, fört till vanskligheter, som det är ett folks plikt att med gemensamma krafter abeta sig ur. Men det har skett så mycket annat. Och vi räkna icke krigstiderna som plausibel anledning till de millionförluster vårt land gjort genom våra bränsle- och livsmedelskommissioners huvudlösa förvaltning eller till de mera välvilliga än praktiska millionanslag, som underhållit och alljämt bidraga att underhålla arbetslöshetens och arbetsviljans spöke bland vårt folk eller till de ofantliga falsarier, som genom bristande kontroll övas av nationens förtroendemän.

Det är förklarligt, om vi med en dylik osäker hushållning känna oss exploaterade. Det är naturligt, om vi känna det bittert att taga den mängden gång allra yttersta skärven för att täcka sålunda uppståndsbrister eller fylla ett i samma tröstlösa riktning utvidgat och som det synes, bottenlöst behov. Om vi överhuvud reagera mot en politik, som till det redan tunga lass de plikttröget arbetande medborgarna draga som inkomsttagare och familjeförsörjare, ytterligare vill länka en överskådlig tross av arbetslösa, vilkas stämning mot dem som draga, dessutom är sådan, att de icke en gång skulle idas att sätta en märla i deras selyg, även ifall det berodde på denna märla, om de skulle kunna dragas vidare eller icke.

Om det är ett lands ekonomiska situation, som skall räddas genom för varje enskild betungande offer, bör nationen i sin helhet åtminstone icke fyllas av känslan att dessa offer ösas i ett säll. Kräver man den enskilda tributen på heder och samvete skall den omutliga hedern även stå som allmän förvaltare.

Nu är det hela som en slags hasard.

Man singlar slant med den sista skärven.

Krona eller klave!
Man vet icke vad som kommer upp. Det är bara att kasta ut — och önska reduktionens gamla goda karga tid tillbaka. T—A R—M.

Den barnrika professorsfamiljen skall ut och resa, och professorskan samlar på perrongen barnskaran omkring sig för snabb inryckning i kupén så fort snälltåget rusar in. Man hör en signal på avstånd och professorskan utbrister förskräckt: — Ja, här har jag alla barnen utom lilla Alfred som kommit undan i folk-mängden.

Professorn uppvaknande ur sina tankar: — Vad säger du — har vi också en pojke, som heter Alfred?

Tel. 5215. Tel. 5215.

Vår namnstämpel å

MATSILVER

finnes endast å garanterat
prima kvalitet.

JUVELERAREFIRMAN

J. MARTIN JOHANSSON

20 Torggatan 20.

Min mamma använder
alltid Mustads margariner.

50 ÅR

fyller i dag den 26 nov. författarinnan Ester Edquist, Uppsala. Hennes första poem, författat vid 16 års ålder, publicerades i Idun. Sedan dess har Ester Edquist vid sidan av sitt arbete i statens tjänst utövat en ganska omfattande journalistisk verksamhet samt i bokform utgivit trenne publikationer, nämligen diktsamlingen "Kärleksrosor", novellsamlingen "Vandrare" och sagoboken "Sagoland", samtliga nå utgångna från förlagen.

Den 1 januari detta år förordnades fröken Edquist till amanuens vid Uppsala domkapitel — där hon på ett så förtjänstfullt sätt tjänstgjort i 27 år. — Hon har således äran av att vara vårt lands första och för närvarande enda kvinnliga domkapitelsamanuens. Å domkapitlet tjänstgör hon jämväl sedan januari 1920 såsom kommissionär med åliggande att under tjänstemannaansvar tillhandagå med handlingars ingivande, bevakande och uttagande m. m.

På fädernet härstammar amanuens Edquist från den i slutet på 1600- och början av 1700-talet verksamme, framstående psalmförfattaren, professorn vid Uppsala universitet Jakob Arrhenius och är på mödernet befryndad med den bekanta släkten Montelius.

Stadsfullmäktigevalen i Göteborg

är nu avslutat. Den förra borgerliga majoriteten har fått vika för en socialdemokratisk. I den nya församlingen kommer att sitta 26 representanter för de borgerliga partierna samt vidare 31 socialdemokrater och 3 kommunister. Vart och ett av partierna har invalt en kvinnlig representant i stadens styrelse. Till de i nr 46 omnämnda tre kvinnliga stadsfullmäktige kommer ytterligare den av första valkretsens insatta socialdemokraten, fru Emma Åkerman, medlem även av den nu sittande församlingen. Fru A. har nedlagt ett betydande arbete inom stadens nykterhetsrörelse liksom inom den kvinnliga fackföreningsrörelsen, på vilka båda områden hon intager en bemärkt plats. Att hon även inom det socialdemokratiska partiet är en kraft, som man räknar med, därom vittnar såväl hennes mångåriga ledamotskap av arbetarekommunens i Göteborg styrelse, som hennes återinsättande i stadsfullmäktige.

Liberala partiet hade på sin lista för första valkretsens en kvinnlig kandidat, stadsfullmäktigen fröken Carola Karlson, som emellertid icke nådde erforderligt röstetal. Den kvinnliga stadsfullmäktigegruppen har därmed gjort en förlust, som ur kvinno synpunkt måste beklagas. Hon var en representant som kvinnorna kunde vara synnerligen väl tillfreds med. Verksam inom föreningslivet bl. a. som v. ordf. i Göteborgs Kontoristförening har hon inom vida kretsar vunnit stora sympatier genom sina goda personliga egenskaper och sitt blida, vinnande väsende. Man vet också, att hon med levande intresse ägnat sig åt stadsfullmäktigevärvet samt på ett plikttröget och framstående sätt fullgjort de därmed förenade åliggandena.

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Notariatavdelning.

Förvaltar enskildas och hussors värdehandlingar mot billig avgift.

Skolreformen och våra barn.

Några synpunkter i anledning av förslaget till skolreform av

Fru Ragnhild Modin-Ringström,
grundarinnan av den svenska skolan i Berlin.

III.

Arbete och resultat i folkskolan.

En enda bottenskola skulle nästan med naturnölvändighet medföra uniformitet, förkväva originaliteten, den sanna begåvningen.

Folkskolan i sin nuvarande form har redan alltför mycket lidit av detta fel. Redan de stora klasserna göra uniformiteten till ett nödvändigt ont. Klasser på 40, 50 ja 60 barn försvårar undervisningen i hög grad och göra det nödvändigt att folkskolan har ett schema på fem till sex timmar dagligen för så små kurser.

De stora klasserna nödvändiggöra en hårdare disciplin, större stränghet. De försvåra ett mera förtroligt förhållande mellan lärare och barn. De göra det nödvändigt för läraren att av barnen fordra absolut stillhet under lektionerna, något som är onaturligt och skadligt för barnen, och till sist, i de överfyllda klassrummen blir luften förskämd, trots vädringen. I denna dåliga luft skola barnen dagligen sitta fem till sex timmar absolut stilla med uppmärksamheten spänd på en undervisning, som måste gå mycket långsamt. De skola där använda hela förmiddagen till kl. 3 eller 4 på att lära vad de med privat undervisning kunde inhämta på två timmar. Kan det kallas att vårda våra barns kroppsliga och andliga hälsa?

En enda likformig bottenskola skulle sannolikt göra klasserna ännu större, åtminstone i städerna.

Folkskolorna ha mer än alla andra varit bundna av skolstadgans föreskrifter. Likaså tyckas lärarna där vara mera bundna av seminariets schablon än lärarna i högre skolor. Det beror kanske delvis på utbildningen, den militäriska drill, vilken de äro skolade på seminariet. Undantag ha naturligtvis funnits, där ovanlig pedagogisk begåvning och intresse för barnen funnits. Men man kan inte förutsätta en särskild begåvning hos det stora flertalet.

Det kan ju ge ett gott examensresultat, när alla barn läras säga några vissa saker. Men om vår Herre fröjdats åt lärarnas plikttröhet, så har han kanske dock mindre skäl att fröjda sig åt blomsterpraktiken i den ortsgård, där de varit mestare. En så oerhörd okunnighet som folkskolebarn visa två år, ja, ett år sedan de slutat skolan och glömt sina ramsor, förstår man knappast, huru den är möjlig. Av svenska historien, som de pluggat i så många år, ha de ej det minsta minne. De minnas några namn, Gustaf II Adolf, Kristina, Karl XII och möjligen Gustaf III, men därmed är det totalt slut.

Ett litet exempel:

Två flickor, som dagen förut avlagt avgångsexamen från folkskolan, tillfrågades: "Nå, säg vet ni nu då, vilket århundrade Gustaf II

Adolf levde?" Töserna svarade lugnt: "nej". — "Nog vet ni väl ändå, om det var på 1500-talet eller 1800-talet?" — "Det var väl på 1800-talet, då", svarade dessa nyexaminerade. Exemplet är icke enastående.

Av 100 brev, skrivna av unga personer, som för några år sedan gått igenom folkskolan, äro icke tio någorlunda anständigt stilerade och stavade. En affärsman i Stockholm höll en gång förhör med gossar, som sökte plats som springpojke hos honom, varvid det framgick att de blankt ingenting mindes från skolan, annat än färdigheten att någorlunda läsa och skriva.

Efter att i så många år ha lärt rättskrivning! Och genomtänkt en skola, där man fått plugga in allting så väl, om och om igen!

Man förstår det först, när man besinnar, att de haft för lång arbetstid i skolan och därför tröttnat, att de lärt sig något påtrunget, något, som i deras föreställning naturnödvändigt måste vara tråkigt, att de lärt sig läsa i böcker och läsa utan till men mycket litet lärt sig tänka över vad de läst.

Vem har inte märkt, hur okunniga tjänstflickor äro. Jag för min del har funnit några undantag. Vad de lärt i folkskolor eller därmed förenade husmodersskolor eller i privata skolkökskurser ha de kommit ihåg en hel hop av, delvis rätt svåra saker, och dock har lärotiden där varit ofantligt kort. Varför! Därför att de i dessa kurser icke blivit tröttnade av många timmars lektioner i stora klasser är ut och är in, och framför allt därför att deras intresse väckts för undervisningen. Jag tänker nu ej blott på deras praktiska kunskaper från dessa kurser, utan även på teoretiska hägkomster.

Skola vi nu, om skolkommissionens förslag segrar, komma in i ännu mera intresselöst och uniformt examensplugg än förut, skola vi komma in på en militäris kontroll in i detaljer av skolorna, som gör drillen ändå värre, fruktan hos barn och lärare större, känslan av otrygghet och otrevnad i skolan ännu större, som gör det omöjligt för en lärare med självständighet att våga följa sina intentioner, d. v. s. göra militärismsens seger i våra skolor fullständig?

Detta är verkligen att frukta, om förslaget helt går igenom. Är det möjligt, att man i "frihetens stamort på jorden" ens kan sätta i fråga, att staten genom kitslighet ("särdeles noggrann kontroll"), skulle försöka omöjliggöra privatskolors existens, emedan dessa icke överensstämma med vissa politiska åsikter? (Forts.)

HUSMÖDRAR.

Vårda och underhåll Edert bordsilver med SAPONARIAS lagl. skyddade

"FLYTANDE SILVER".

Försilvar gulnat och avnött nysilver med en fast, tät, glänsande och hållbar yta av garanterat rent äkta silver.

Finnes i Göteborg hos alla välsorterade Kemikaliehandl. samt hos A.-B. FERD. LUNDQUIST. — I parti från G. CARLSSON. Tel. 20360.

TREVLIG och INTRESSANT

FÄRSKA
NYHETER
VÄRDEFULLT
INNEHÅLL

GÖTEBORGS
MORGONPOST

Den största
morgontidningen

John A. Gahms

Reseffekt- & Lädervaruaffär.

Skolväskor

Korsgatan 12 (hörnet av Kyrkogatan)
Göteborg.

De franska kvinnorna för- vägrade politisk rösträtt.

Den franska deputeradekammaren, motsvarande vår Andra kammare, antog våren 1919 med överväldigande majoritet, 234 röster, ett lagförslag om kvinnans politiska rösträtt och valbarhet. Senaten, motsvarande vår Första kammare, ställde sig icke direkt avvissande, men tillsatte en kommitté att utreda frågan, vars avgörande härigenom kom att få anstå. Först innevarande månad, efter mer än tre års utredning, upptog senaten ärendet till slutlig behandling och — förkastade förslaget. Däremot tillerkändes kvinnorna kommunal rösträtt, dock endast i mycket begränsad omfattning. Den tillkommer nämligen endast kvinnor, som man skulle kunna kalla "kvalificerade", d. v. s. kvinnor som redan hava röst- och valrätt till handelskammare, lantbruksinsutitioner o. d. Men man gjorde ett överraskande tillägg i det att man medtog alla krigsänkor! Den förnuftiga meningen häri är onekligen mycket svår att fatta.

Det kan tilläggas, att det i det avstyrkande kommittébetänkande, som framlades för senaten, som skäl för avstyrkandet bl. a. anföres "att man icke ville lägga röstsedeln i kvinnans hand, ty kvinnans hand är skapad för att kyssas".

Efter det förefalla kommer givetvis rösträttsarbetet att taga ökad fart bland de franska kvinnorna.

Staden Daytona i Florida, U. S. A., har valt en kvinna, d:r Josie Rogers, till borgmästare. Ännu en Florida-stad, Lantana, har kvinnlig borgmästare, men Daytona är ett mycket stort samhälle, varigenom d:r Rogers val i kvinnokretsar tillmättes utomordentligt stor betydelse.

Universitetet i Heidelberg har till hedersdoktor kallat den framstående tyska socialpolitikern Helene Simon.

Kvinnornas internationella rösträttsallians kommer att hålla sin nästa konferens, den 9:de i ordningen, i Rom till våren, antagligen i maj månad. Vid den senaste konferensen, i Genève 1920, kunde man inregistrera 22 kvinnliga rösträttssegrar. Sedan dess hava kvinnorna erhållit rösträtt i ännu några länder, varjämte stora framgångar vunnits för kvinnosaken i allmänhet. Intet av de latinska folken har ännu givit sina kvinnor den fulla medborgarrätten. Man hoppas nu att genom Romkonferensen kunna ge den italienska röst-

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa
dagshändelserna
inom politiken,
handelns, kon-
stens och littera-
turens område
läser man
numera

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

Begär alltid
**Kobbs
Thé**

Husmoderns Kalender 1923

har utk. i sin 11:e årg. Rikshälsa! Instruktivt Fullst. almanack. Illustrerad. Omfattning för varje omfattans husmor. Pris: mjukt klotb. 3 kr., fast klotb. 4 kr. Hög rab. till återförs. Katal. o. villkor gratis. LINDBLADS, Uppsala.

Smide alla slag, Keramik, Väfnader

Bese utställningen
SÖDRA HAMNGATAN 45
KONSTSLÖJDEN

A.-B. Herkules Skodon.

Kungsgatan 45. Tel. 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

Selma Sjöberg's

DAMFRISERSALONG
Kungsgatan 63. Rikstelefon 4717.
Rekommenderas.

rättsrörelsen vind i seglen och bana väg för reformen.

Inom den amerikanska kvinnovärlden konstaterar man med stolthet att den högst honorerade filmregissören i Amerika är en kvinna. Hennes namn är mrs Clara Beranger. Bland de av henne iscensatta verken är den även här kända märkliga filmen "D:r Jekyll och Mr Hyde".

En i Melbourne, Australien, hål- len allmän arbetarkongress har uttalat sig för samma lön till män och kvinnor.

Möbler, Möbeltyger, Gardiner, Gångmattor, Flossamattor.

Allt handgjort, konstnärligt, varaktigt och i förhållande till kvalitet billigt.
KONSTFLITEN, GAMLA HÖGSKOLAN, GÖTEBORG.

offentliga nöjen. Stora Teatern

Söndag kl. 1.30 För sista gången Gamla Heidelberg. Tisdag den 28 för sista gången: Tannhäuser. Nästa program: Bajadären.

Lorensbergsteatern.

I kväll kl. 8 Till Damaskus. Söndag kl. 1.30 Billighetsmatiné. För sista gången: Vi och de våra.

FOLKTEATERN.

Varje afton kl. 8: 33,333 Nya Teatern. Varje afton kl. 8: Rena rama sanningen.

LILLA TEATERN.

Varje afton kl. 8 e. m.: Måndagen den 27 Augusti. Söndag två förest. kl. 7 o. 9. Söndag kl. 1.30 Matiné: EN PIGA BLAND PIGOR.

PALLADIUM Göteborgs största och mest populära filmteater. De förnämsta programmen från världens största filminstitut och alltid den mest konstnärligt utförda musik.

Den gamle majoren, som är på besök på herrgården, underhåller sig med några av de kvinnliga trädgårdseleverna: — Så, så, de unga damerna stiga upp redan klockan sju — är inte det påkostande tidigt? — Visst inte, svarar en av dem piggt: Vi kan gå upp kl. 5, om det kniper.

NORDISKA INDUSTRIAB N. I. A. B. TAPISSERI, DETALJ, Ö. Hemg. 31. 1 tr. MONTERINGAR, UTFÖRAR. GÖTEBORG.

En svag punkt. Av Ann Margret Holmgren. Det var första gången jag besökte den berömda landsortsstaden, dit jag länge varit bjuden av vänner som ville visa mig det nya och ståtliga stadshuset, det stilfulla rådhuset, den vackra gamla kyrkan och mycket annat.

De engelska kvinnorna och parlamentsvalen.

Var och en som med uppmärksamhet följt den nu utkämpade engelska valstriden måste hava fått en stark känsla av hur politiskt vakna engelskorna äro, och hur påpassliga — på ett lojalt sätt! — att söka främja de kvinnliga önskemålen.

De stora kvinnoorganisationerna hava vänt sig icke blott till partiledarne, utan även till samtliga uppställda kandidater med begäran att de skulle deklarerat sin ställning till de på dagordningen stående kvinnofrågorna, d. v. s. lika politisk rösträtt för män och kvinnor (rösträtt tillkommer nu män över 21 år, under det att kvinnorna skola vara fyllda 30 år och antingen själva äga fast bostad eller vara gifta med män, som äga sådan), vidare ikraftträdandet av den redan antagna lagen om kvinnors tillträde till statens ämbeten och tjänster samt likställighet mellan män och kvinnor (kvinnorna äro nu betydligt sämre ställda än männen) och slutligen upprätthållandet av det kvinnliga polisväsendet — alltsammans ju mycket rimliga fordringar.

Mr Bonar Law, statsminister och det konservativa partiets ledare, svarade mycket artigt och på det hela taget välvilligt, utan att dock giva några som helst löften, Lloyd George, ledare för högerfraktionen av det tudelade liberala partiet, erkände mottagandet av skrivelsen, men besvarade icke de framställda frågorna, Asquith, ledare för partiets radikala flygel, brydde sig inte om att ens svara, under det att arbetarepartiet, vars ledare är Mac Donald, till alla delar ställde sig tillmötesgående.

Vad de interpellerade parlamentskandidaterna beträffar, intogo de nästan utan undantag en välvillig hållning till de kvinnliga önskemålen. Ett av dessa, pensionering av änkor, kan med säkerhet påräkna understöd av alla partier.

Vid valet, det första i vilket de engelska kvinnorna deltagit, röstade de i överensstämmelse med sina politiska åsikter och gävo icke särskilt stöd åt arbetarepartiet, vars övertagande av makten dock skulle betytt realiserandet av de kvinnliga politiska och sociala önskemålen — ett handlingssätt, som genom sin o-

HÖSTEN ÄR INNE!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskrio A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

HELANDERS ångrostade KAFFE är i smak och arom oöverträffat

självskhet och rättträdighet är värt en honnör. Trettioen kvinnliga kandidater voro uppställda, men i så osäkra valkretsar, att endast två av dem blevo valda, nämligen lady Astor, konservativ, men samarbetande med Lloyd Georgerliberalerna, samt Mrs Wintringham, Asquith-liberal. Båda hava förut tillhört underhuset.

FÖRDUBBLAD UPPLAGA

kunna våra läsare förhjälpa oss till genom att bredvid egen prenumeration på Kvinnornas Tidning för 1923 också prenumerera för någon annans räkning och giva denna andra tidningen i julkapp. Vi sända, när det gäller en sådan julkapp, alla för december utkomna nummer till vederbörande så, att de äro framme precis på julaftonen. Vi tillställa också givaren ett presentkort att, med några vänliga ord, skickas vidare till den som skall begåvas med tidningen.

Var god observera, att en veckotidning som julkapp varje vecka påminner mottagaren om givaren. I fråga om vår tidning hoppas vi, att påminnelsen skall bli behaglig. Ju större upplaga, desto större möjligheter för oss att förbättra tidningen, vilket är vår livliga önskan. Tidningens pris Kr. 6:— för helår och Kr. 3:50 för halvår. Prenumerera gärna per telefon 18070. Expeditionens adress: Vallg. 27. Göteborg.

K. Kjellmer. Damskrädderi & Kappmagasin. Carl Johansgatan 9. Tel. 5968. Förstklassigt arbete!

DAMER!

Ni böra först se vårt stora urval av kulörta rock- och dräkttyger samt blå och svart cheviot innan Ni avslutar köp.

STRÖMS,

Torggatan 22-24.

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR Korsgatan 4, Telefon 8462 Rekommenderas!

Damkänger

i Lack, Chevreaux, Boxcalv m. m. i såsöngens senaste modeller. SYNNERLIGEN ELEGANT!

Nya A.-B. City Kungsg. 51 Telefon 9179

Husmödrar som djurplågåre?

Det är en ful rubrik här ovan, men den är, åtminstone indirekt, berättigad.

Gå över stora salutorget en onsdag eller lördag och stanna hos dem som sälja slaktade höns. Ni skall vid efterseende finna, att hönsen icke äro avlivade enligt den gamla raska, barmhärtiga slaktmetoden, avhuggning av huvudet, utan, som gäss, knivstickna i halsen och sålunda dödade genom en långsam blodavtappning. Frågar ni försäljerskorna, hur de kunna ha samvete att använda denna onödigt grymma slaktmetod, vilken måste stämpas som djurplågeri, skola de alla som en svara: "Husmödrarna vilja ha

ALLA SLAGS Pälsvaror TVÄTTAS KEMISKT Elegant, Snabbt! Ringströms Kemiska Hämtas och hemsändes. Order Telefon 8992

Gummans Flingor. Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är Gummans Flingor

hönsen slaktade på detta sätt. De tycka det är otäckt att se den avhuggna halsen och att det är blod på fjädrarna!"

Alldeles säkert hava de husmödrar, som tycka så, icke satt sig in i vad saken gäller. Höns med avhuggen hud hava fått en hastig och i det närmaste smärftfri död, under det att de knivstickna hönsen haft en lång, svår döds-kamp. Det räcker i regel icke med ett knivstick, utan flera måste göras för att rensa undan de blodlevar, som bilda sig i ett sår och som hindra blodavtappningen. Även när blodet upphört att rinna kan livet dröja kvar. De som slakta gäss veta, att djur, vilka lagts undan som döda, understundom endast varit vanmäktiga av blodförlusten, och att de efter en stund rest sig och försökt att stappla bort. Gåslakten är grym, men det finns dock möjligheten av ett försvar — blodet tillvaratages på detta sätt till svartsoipan, men ifråga om de till döds åderlätna hönsen finns ingen sådan förnuftig mening, då ju blodet icke tillvaratages; här begås ett fullständigt meningslöst och barbariskt djurplågeri. Låt oss oertergivligen fordra, att hönsen slaktas medels avhuggning av huvudet. Låt oss hoppas, att vi också med tiden skola besluta oss för detsamma ifråga om gässen och, som en gård av barmhärtighet mot djuren, avstå från svartsoipan på matsedeln. Vi från mängden gång undrande och upprörda inför de sjukdomar och lidanden som påläggas mänskligheten, vi skulle måhända stå mindre undrande, om vi besinnade, hur ofta och i vilken betydande utsträckning vi själva påföra den av oss beroende djurvärlden svårt och onödigt lidande.

Djurvän.

En duktig kvinna.

Vår värderade danske medarbetare, trafikassistenten fröken Anna Westergaard, vars namn vid upprepade tillfällen stått över synnerligen läsvärda artiklar i "Kvinnornas Tidning", har antagits till redaktör för de danske statstjänstemännens tidning "Vort Stand". Det är en kär-publication, som utkommer 2 ggr i månaden och har till uppgift

Drick Lundgrens

Theer

Utvalda från de finaste och förnämsta theplantagerna på Ceylon och i Kina, hava de en utmärkt fin och delikat arom samt garanteras rena och oförfalskade.

JAMES LUNDGREN & Co. GÖTEBORG Sveriges största och förnämsta thefirma. Rikstelefon 829, 4319. Telegramadress: JAMES, Göteborg. Etablerad 1888.

att tillvarataga den ifrågavarande tjänstemannakårens alla intressen. Denna sammanslutning räknar ca 4,500 medlemmar, därav omkring 500 kvinnor. Av styrelsens 30 medlemmar äro 3 kvinnor.

Det är egentligen något alldeles enastående att en organisation, där det manliga elementet är i så absolut majoritet, anförtror åt en kvinna, att som redaktör föra kårens talan i alla dess ekonomiska och fackliga angelägenheter, och att man därvid givit henne absolut självständighet och handlingsfrihet. Här ligger en den vackraste gård av aktning och förtroende.

Fröken Westergaard har tidigare genom föredrag och tidningsartiklar väsentligt bidragit till de stora framgångar kvinnorna i Danmark under de senaste åren vunnit: kvinnans tillträde till statens ämbeten och tjänster samt lika-lönsprincipens antagande av staten och kommunen.

NORDLÖFS Handsydd Skodon Egen tillverkning Kungsgat. 20. GÖTEBORG. H. K. H. KRONPRINSENS HOVLEVERANTÖR.

Bort med tvättbräda och rotborste vid tvätten. En enkel kokning med Tomtens Tvättpulver gör dem överflödiga, om Ni tvättar enligt bruksanvisningen.

Dam- & Herr-Handskar i Erkänt goda kvaliteter och billigaste priser. JOH. NILSSONS HANDSKFABRIK Etablerad 1886. — Telefon 6990 9 HVITFELDTSPATSEN 9 (Mitt emot Gamla Latinläroverket)

ett rum vars hela möblemang bestod av tre trästolar, ett fönsterbord, en ful byrå, en hopskjuten järnsäng och ett minimalt tvättställ.

Med en artig gest från gamla tider bad hon mig sitta ner på den stol som hon lyfte fram: "Jag har ingen bättre stol att bjuda er, det bestås inga fätöljer här", sade hon skämtsamt, "men man får ju vara tacksam att ha tak över huvudet för billigt pris — och jag vill visst inte klaga," tillade hon.

Jag såg mig omkring. På bordet, som var belagt med en liten servet, stod en senapsburk med litet blommor i, väggarna voro kala och slätstrukna, ingen tapet, ingen tavla dolde den kalta grå nakenheten.

Hon förstod min blick och sade: "vi får inte hänga upp något på väggarna här, det är nästan det svåraste av allt. Jag äger annars ett så vackert porträtt av min man, och vi få heller inte ha en enda av våra kära gamla möbler — det är också så tomt. Min mors antika byrå saknar jag mycket — men nu skall vi tala om annat än det som är ledsamt."

Jag kunde dock inte lämna ämnet och frågade hur mathållningen var. Hon ville först inte svara, men till slut fick jag dock reda på att den var till ytterlighet torftig och föga lämpad för gamla och klena magar.

Jag kände mig upprörd. Här hade man nu uppfört ett slott med så mycken yttre magnificens, och så gav man de åldriga föremålen för hela staden inte en soffa, inte en god stul där de kunde luta sitt huvud i en eftermiddagslur inte ens en säng att sträcka ut sig på eftersom den var omsorgsfullt hopfädd. Hur mycket bättre hade inte det anspråkslösa hus fyllt sitt ändamål om det lämnat pangår över till en smula hemtrevnad och komfort, till litet godmat emellanåt och till en dagligkaffebricka försedd med något annat än de tvenne enformiga, magra skorpona, alla dagar lika utom på söndagen då en skiva saffransbröd lyste i all sin enkelhet.

När jag kom ut igen till min följeslagare utgöt jag mig i klander över hon bakvänt det var att lägga ner enorma summor på det yttre och oväsentliga i stället för att i första rum-

met tänka på de gamlas välbefinnande.

Han såg ytterst förvånad ut, hade ingen aning om hurudana rummen och förhållandena voro, hade bara sett det hela utvändigt och glatt sig åt att ett så vackert hem fanns för de beklagansvärda.

Jag glömde artighetens vedertagna fordringar på en gäst att inte göra anmärkningar och påpekade att här hade jag återigen träffat på en svag punkt i det svenska stadsbolynnet. Man är så mån om sina offentliga byggnaders utseende att man glömmar de tyngande och dryga skatter som bli en följd av staden, och man glömmar människorna som man borde värda sig mer om att gagna i stället för att åstadkomma finhuggen granit på alla håll och kanter, marmortrappor, torn och tinnar och annan lyx. Och jag anförde exempel i långa banor, glad att få utjuta min ofta erfarna harm. Han stirrade häpen på mig: "Kanske har ni rätt", sade han betänksamt, — "det är visst en svag punkt hos oss män detta — jag har verkligen aldrig tänkt på det förr."

Den 82-åriga har ordet.

Av Ellen Berner.

Borta i staten New Jersey finns en liten stad som heter Belvidere. Var morgon, utom söndagar, ses där en liten rynkig och vithärig kvinna komma raskt gående från sitt en engelsk mil avlägsna hem. I ur och skur kommer hon, men är det solsen och vackert väder, stråla fårorna i hennes ansikte ut glädjen över livet mera påfallande än eljest. Den gamla går in i en rördledningsaffär och slår sig ned vid telefonbordet. Hon ordnar sina böcker och papper, sina listor över in- och utgående arbetare och deras tider. Hon svarar telefonanrop från kunder som vilja bli betjänade, och hon ser till att de bli det. Hon är den lilla affärens själ.

Denna kvinna, Mrs Laura Wright, har icke alltid setat på denna plats. I många år var hon en eftersökt kirurg, och först vid 74 års ålder slutade hon denna verksamhet. Skulle man icke tye-

BRÄUTIGAMS KONDITORI

REKOMMENDERAS

Landala (Emely Wijks) Arbetsstugas

Årliga försäljning

av barnens billiga samt nyttiga arbeten äger rum tisdagen den 28 nov. från kl. 11 i. m. till 7 e. m. uti **Arbetsstugans lokal N:o 47 Carl Gustafsgatan** i Landala. Anhålles vördsamt om allmänhetens besök.

Kaffe och the serveras.

STYREISEN.

En av Arbetsstugorna för barn

i Göteborg, nämligen Landala (Emely Wijks) arbetsstuga anordnar sin årligen återkommande försäljning den 28 nov. kl. 11—7 i arbetsstugans lokal N:o 47 Carl Gustafsgatan. Försäljningen omfattar av barnen förfärdigade arbeten, åsatta billigt pris. Uppmuntra de arbetsglada småttingarne och deras beskyddarinnor genom inköp!

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin

i hushållet

Ett otillbörligt geschäft.

Det har växt upp en mängd frimärksaffärer här i landet, marknaden har blivit trång och man söker utvägar att vidga den. Skolpojksvärlden har — med tjänliga medel — visat sig vara ett synnerligen lukrativt arbetsfält.

Hur bedrivs geschäftet? Firman skickar en kollektion frimärken, uppsatta i häften och med priset angivet under märkena, till skolpojken och erbjuder honom i ett förbindligt och frestande avfattat affärsbrev agentur med så och så stor provision. "Som ni ser, kan ni göra Eder en god inkomst genom att sälja frimärkena för vår räkning till Edra kamrater. Föredraget ni att köpa samlingen läm-

Pelsvaror
Bäst! Billigast!
A.-B. CARL JOHNSON,
Kungstorget 2.

na vi Er den till det utomordentligt billiga priset av —" etc, etc.

Vad gör nu skolpojken? Starkt frestad av den hägrande förtjänsten, tar han frimärkshäftena till skolan säljer en del av märkena och byter bort andra. Det händer också lätt, att han faller för den nära liggande frestelsen och använder en del av de influtna pengarna under förhoppning att han skall få sälja flera märken och med de inflytande medlen kunna göra rätt för sig — en beräkning som ofta slår slint. En vacker dag står han där med sina tomma häften och utan pengar — en förskingrare i småt!

Firman låter en tid gå och skriver sedan ett anmaningsbrev — antingen häftena tillbaka eller pengar! Pojken kan icke göra rätt för sig och besvarar icke brevet.

Nu vänder sig firman till föräldrarna och begär gottgörelse vid risk att firman eljes vidtager rättsliga åtgärder. Och föräldrarna betala, dels därför att de äro ansvariga för sina minderåriga barns "skadegörande handlingar", dels för att skydda sonen för de efterräkningar som hota honom.

Detta geschäft, detta ockrande på ungdomens oförstånd måste stämpas som otillbörligt, måste näpas och förhindras!

Ett nytt Thebrödsbageri

med kvinnlig innehavare, har startats, med lokal i nr 17 Södra Vägen (snett emot konserthuset) och rekommenderas. Innehavare är fr. Anna Wahlgren.

En ny affär i modebranschen,

vilken söker sin kundkrets inom damvärlden, har öppnats i tidsenligt inredda lokaler Södra Vägen 6, mitt för cirkusbyggnaden. Dess specialitet blir hattar.

Var god gynna våra
!! annonsörer !!

Som hjälp och biträde

till kvinnlig affärsledare sökes en ung dam (25—30 år) med god allmänbildning, hälst med föräldrahem i staden.

Den för platsen lämpliga personen bör vara fullt kunnig i bokföring och korrespondens, hemma i engelska språket och för övrigt affärs-tränad, med god skrivförmåga, gladlynt och med ett vänligt sätt.

Sökande torde godhetsfullt insända svar med ref., lönevillkor, ålder och fotografi under adr. "Förtroendepost", Handelstidningens annonskontor, Göteborg.

Skomagasinet Gloria

Kungsgatan 47.

Skodon, Tofflor, Galoscher

i goda passformer, hög elegans och styrka.

Allt i lägsta pris på platsen.

Vackra mönster i
VAXDUK
Hellsbergs Tapetaffär
V. Hamng. 11
mitt emot Domkyrk.

AC SVENSSONS
KNÄCKBRÖDS-
BAGERI
GÖTEBORGS
EST. 1886
KUNGS-
GATAN
MIDT EMOT DOMKYR-
KAN

Vad håret och ögonen förråda.

Man har trott sig kunna av en människans hår och ögon utläsa en del av hennes karaktärsegenskaper. Man kan ju på sig själv och sina vänner prova om beräkningarna hålla streck!

Näväl, svart, tjockt, strävt hår förekommer hos folk, som bättre lämpar sig för kroppsliga sysselsättningar än för hjärnarbete. Är det svarta håret däremot fint och mjukt tyder det på intelligens i förenig med kraft. Rakt, mattglänsande hår av enhetlig färg läter förmoda ett harmoniskt sinnelag, inre kraft och gynnsamma själslag eller vad man brukar kalla en god karaktär. Krusigt hår och skägg äro däremot kännetecken på ett lättretligt, ombytligt och ostadigt lynne och känsloliv. Mjukt, ljus hår tyder på fridsamhet, men också på osjälvständighet och ringa viljekraft. Brunt mjukt hår förekommer hos "goda huvuden", personer som äro intelligenta, användbara och dugliga utan att dock nå upp till geniets gräns. Rött hår och skägg förråda starka sinnliga böjelser och ett häftigt sinnelag.

Vad ögonen beträffar, så anses mörka ögon tyda på inre styrka och tankekraft. Äro de blixtrande därtill förråda de härsklustnad, lidelsefullhet, äro uttryck för en så att säga tropisk och vulkanisk natur. Ljusare ögon tyda på mera vek känsla och ömtålighet, såvida de icke ha stålets färg då de återspegla en däremot

Bertha Anderson

Korsgatan 15 - Göteborg

— Telefon 5122 —

Vackra färgäta Tvättyger. Bomullsflaneller, Ylle-Klädningsstyger, Gardiner, sol- och tvät-äta. Möbetyger, konstvävda och tryckta. Borddukar i linne och bomull. Sängtäcken, Tricotvaror, Reformliv, Snörliiv, Strumpor, Yllekof-tor. Broderier. Blekta och oblekta Vånader av bästa fabrikat. Vaddtäcken. Prima Ylle-stickgarner.

A.-B. Nya Bikupan

45 Kungsgatan 45

Specialaffär för finare DAMUNDERKLÄDER

Linne fr. 5.50. Babyutstyrlar: Baby klädningar fr. 6 kr. o. Dopklädningar fr. 11.50. Serveringsförkläden fr. 4.25 — Serveringsmössor Näsdukar och Krugar.

Hela staden ringer 11355 för att erhålla prov å mitt erkänt goda småröd och skorpor som i påsar å 1 å 2 kr. hemsändas. Beställningar av tårter emottages. ANNA WAHLGREN'S Thebrödsbageri, Södra Vägen 17 (snett emot Konserthuset).

svarande karaktär, av god eller ond läggning. Stora runda ögon äro ofta tecken på ett förtroendefullt sinnelag, och en intelligens som icke är av det mer omfattande slaget. Själfulla människor hava en uttrycksfull, talande blick, förståndsmänniskan en klar, kall, liksom beräkande blick. Energisk tankeförmåga förråder sig genom en kraftig blick ögon som slås upp helt och fullt och utan att de omgivande musklerna visa någon ansträngning. Vid svag tankeförmåga hopdragas ögonbrynsmusklerna till rynkor — betraktaren ser att tankeaparatens arbetar med svårighet. Ögat förråder även ägarens hälso-tillstånd. Så länge det kroppsliga tillståndet är gott är ögat klart och glänsande, medan det, när sjukdom är för handen, blir matt och glanslöst.

Extra prima Damkläde

Mocka och Eskimå i ett flertal moderna färger utsäljas billigt direkt från lager.

S. Ericsons Klädslager, Järntorget 3, Wilsons hus, 2:dra våningen. Öppet 8—7.

KOL VED COKES

C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849, Göteborg

Ett parti Blandved 14:50 kbm.

Alltså 12 korgar ved för endast Kronor 14:50. Göteborgs Bränsle- och Skogsbyrå, Rosenlundsbazaren 16. Tel. 16782 & 1121.

Köp
Olaf Asklunds
Bröd
Det är bäst

Prima Hushållskol,

Cokes, Antracitkol & Ved till dagens lägsta notering.

C. Uggle & Co.

Tel. 32. 3885. 44. 5407.

Linoleum
Lägsta dagspriser. Största urval. Göteborgs Linoleum-Magasin PETERS, FRANZÉN & Co. Kungsporsplatsen 2.

BREVLÅDA.

..Observator. Tack! "Ekot" har återskallat även hit. "Kvinnornas Tidning" har ansett sig böra med friskostig hand utmäta straffet för de vilseledande meddelandena till den trafikerande allmänheten om en hållplats vid Kristinelundsgatan och ädömt artikel författarinnan 14 dagars mörk arrest och evigt avsked från tidningen. Hennes ivriga försäkningar, att "Kristinelundsgatan" var en ren oväsentlighet och, utan att artikelens mening i minsta mån därav skulle förryckts, kunnat utbytas mot "Mångtatan", "Vintergatan" eller vad som helst, har av den övriga red. naturligtvis med "harm tillbakavisats. Undrande. Ni vill "demonstrera emot Strindberg" (!) genom att ej gå och se "Till Damaskus" och förväntar er över att Kv. T:s recensent ej reagerat inför nämnda pjäs' "nedrigheter mot kvinnorna." — ??? — Det är ju just nedrigheten han tar tillbaka i "Till Damaskus III!" — Om ni med ett glas vatten bredvid er, som lugnande medel, skulle försöka läsa dramat. Jag tror att vattenglasen får stå orört. Och Lorensbergsteatern får sälja en biljett mer.

Recensenten.

DAMER, SEN HIT!
Champonering med friserer utföras för 2:75 Hårbehandling för mjäll och hårfäll med elektriska strålar eller vibration, 10 gånger 15 kr. Brudens klädas billigt. Ansiktsbehandling. Hårarbeten, även eget hår omarbetas, hämtas efter tillställning. Elever emottagas.
Andrés Damfrisersalong
(Inneh. Anna Smitt). 2a Långgatan 20. Tel. 42259. Närmaste spårväghållplats: Värmlandsgatan.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ogenblicklig verkan. Faller ej vid tvättning. Förbrukning oskadlig. Finnes i 4 nyanser. 1 part och 1 minut hos Kungl. Hovleverantör.
Ziwertz' Eftfr.
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1096

Hotell & Pensionat Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljus hemsvevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241

Kom noga ihåg
att uteslutande använda det drygaste och bästa metallputsmedlet:
Zelos Metallputs.

"Magda B-ström" och "Fru från Skara. Vi kunna icke dela Edra åsikter. En god roman som följeligen behöves icke skämma en kvinnoförning. Och denna är något extra litterärt värdefullt, intressant, spännande, med ett socialt inslag och den framställer en rad livsfrågor till begrundande och besvarande. Många skall här se sina egna konflikter belysta, skrämmande kanske, men också rättledande.

Prenumerant. Tack, ingenting kan glädja oss mera än ett sådant erkännande. Vi hoppas på det bästa för telningen. Vi behandla henne nämligen efter den Coue'ska metoden med den ofelbara trollformeln: "Må hon dag för dag i alla avseenden bli bättre och bättre." — Sympati utifrån ger ökad glöd och kraft åt denna åstund.

Ago Again. Vänd er till Filmmyheter i Sthlm. Den är en levande uppslagsbok på området i fråga.

Åtskilliga manuskriptinsändare! Den här veckan har redaktionen på grund av bristande tid måst avstå från nöje att läsa manus.

Rökt Lax,

Konserver, Ost, Smör och Ägg i Bazar Alliance Nio 55 o. 60 Högaktningfullt A. Magnusson. Tel. 4570 till båda butikerna.

K. A. Döbeln

Vasaplatsen 13, Göteborg. Specieraffär m. m. Telefon 3102. Etabl. 1897. REKOMMENDERAS!

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor. Tel. 85 78, 36 99

ka, att tiden för hennes ålderdoms ro och vila då hade kommit? Men vad än andra tyckte, hennes egen mening var en annan. "För ung att sluta, för ung att sluta, jag är ej färdig med livet än!" Det var sången som ljöd i hennes arbetsivriga gamla själ, och kroppen satte sig icke heller emot saken. Så mötte hon en man som såg att ären ingenting dödat av hennes arbetsduglighet, såg att han kunde lita så mycket tryggare på hennes grundfästade karaktär och långa livserfarenhet än på en ung dam, att han var glad få henne satt på denna hennes slutliga förtroendepost.

Nu låta vi Mrs Wright själv ta ordet.

"Vid 82 års ålder förestår jag en framgångsrik rörelseningsinstalationsaffär. Jag har varit där i 8 år nu. Dessförinnan var jag en praktiserande kirurg. Folk ha ofta frågat mig, varför jag, vid en ålder av 74 år — den tid de flesta människor, även mannen, draga sig tillbaka från aktiv verksamhet — bytte om yrke.

Denna fråga tycks innebära ett tväsidigt intresse för varje frågare. För det första synes folk i allmänhet tro, att jag är någonting ovanligt, emedan jag, såsom kvinna, kunde i många år idka en framgångsrik kirurgpraktik, eller, även på grund av mitt kön, att jag kunde förestå en rörelseningsaffär och få den att gå också.

För det andra undra de, påsett könsfaktoren, på att jag, hunnit till den mogna åldern av tre tjugo år och ett halvt till och så ändå några på köpet, inte drog mig tillbaka från allt arbete.

I denna dag är det icke något ovanligt för kvinnan att mäta sig med "skapelsens herre" — mannen och finna sin väg fram i alla sköna konst, yrken och handelsgrenar, men jag erkänner, att vid den tid, jag började min bana, var jag ett undantag. På den tiden antogs en kvinnlig hjärna räcka till endast för de lättare och så att säga mindre viktiga verksamhetsområdena, såsom konsten, litteraturen och, naturligtvis, husmoderskallet.

Jag tror icke, att i dag någon kan

tvivla på kvinnans förmåga att behandla vilken uppgift som helst som blir förelagd henne. Hon är för talrik och för framgångsrik för det. Emellertid, sedan man visat sig intresserad av de erfarenheter jag gjort, vill jag framlägga dem här, för vad de må vara värda. Först vill jag säga huru jag kom in i mitt yrke. Sedan vill jag söka förklara, varför jag, vid vad som vanligen kallas "framskriden ålder" bytte om livsarbete.

När jag var endast 10 år gammal, skötte jag småbarn och många litet äldre också. Där fanns inga sjukhus, inga utbildade sköterskor i den lilla stad där jag tillbragte mina tidigare år. Allting sköttes av familjen själv och grannarna.

Som mödrarna vanligen voro fullt upptagna av egna barn, var det brukligt att låta äldsta dottern gå bort och "hjälpa till." På det viset fick jag ofta gå bort i min mors ställe.

Jag tycktes förutbestämd till denna form av hjälptjänst, ty, när jag gifte mig och kom till staden Lawrence i Kansas, var det just vid den tid,

då staden först började draga till sig nybyggare. Åter möttes jag av samma slags förhållanden som jag hade känt i mitt föräldrahem sedan barn- dom.

Folket var icke utrustat, varken materiellt eller fysiskt, för nybyggarlivets hårda provningar, och, som alltid är fallet, voro kvinnor och barn de som fingo lida mest.

Åter fick jag ta vård om blivande mödrar, begärande endast fem dollars för att hjälpa ett barn till världen och sköta modern, tills hon var stark nog igen, under tiden seende till både familjen och hushållet.

För vanlig sjukskötsel fick jag 2 dollars i veckan, och jag hade så mycket att göra, att jag började inse nödvändigheten av att få utbildning i det arbete som så tydligt visade sig bliva min kallse.

Jag arbetade hårt. Jag sparade varje öre, och var slutligen i stånd att resa österut och studera medicin. Jag studerade också kirurgi, och det var på en tid, då få kvinnor drömde om att taga upp det yrket.

Min första praktik var i New York

City som även var i nybörjarstadiet i jämförelse med de större möjligheter som vi ha förmänen av i dag.

Efter några år i New York City, öppnade jag en klinik i Ocean Grove i New Jersey och där praktiserade jag, tills jag nådde en ålder av 74 år. Detta är över den ålder vid vilken de flesta människor ha lämnat aktivt arbete. Jag vet det. Likafullt visste jag, att jag var ett undantag från regeln.

Jag var för ung att dra mig tillbaka. Jag var i min bästa nyttighets-ålder. Emellertid kände jag att en lätt lomhördhet kunde någon dag orsaka olägenhet för någon patient, så jag beslöt att taga mig en vila, ehuru, jag försäkrar, jag icke var färdig för den.

Efter att ha vilat några veckor, blev jag mycket, mycket trött på det, och beslöt att någonting lätt och ledigt i arbetsväg behövdes för att taga bort denna känsla av trötthet. Så jag blev en bokagent, gående från dörr till dörr.

Det var på det viset jag mötte den man som gav mig min nuvarande sys-

selsättning. Många skulle ha tyckt mig för gammal därför. Han säger att jag icke är det. Han säger att han finner mig vara av större nytta än en ung flicka på 18 år, som icke känner sitt eget jag.

Jag hör så mycket talas om "den farliga åldern." Det är min tanke, att ingen ålder är farlig för den som är anställd. Jag har icke försummat en veckas tid från mitt kontor på 20 år.

Endast en enda dag av den hårda snöfallsvintern för 2 år sen, var jag ur stånd att gå min mil (eng.) till mitt arbete. Jag är alltid sysselsatt. Jag har alltid varit sysselsatt och är alltså alltid lycklig, och om en "farlig ålder" låg bakom någon av de milstenar jag gått förbi, kom den icke ut från gömstället.

Jag frågas ofta, när jag tänker draga mig tillbaka. Mitt enda svar är, att det vet jag icke, eftersom jag ännu känner mig för ung att tänka på en sådan sak. Ellen Berner.